Lietas arhīva Nr. CA-0358-23/37
ECLI:LV:RAT:2023:0113.C29477521.10.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 13.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese – referente Olita Blūmfelde,
tiesneses Mairita Šķendere un Ineta Ozola,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību „Jubilejas" par pienākuma uzlikšanu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 31.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ (turpmāk arī - prasītājs) cēlis prasību pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību „Jubilejas" (turpmāk arī - atbildētāja). Prasītājs lūdz tiesu uzlikt par pienākumu atbildētājai izsniegt viņam jaunus apsaimniekošanas maksas rēķinus par laiku no 2020.gada janvāra līdz 2020.gada decembrim.

Prasības pieteikums satur šādus argumentus.

[1.1] Prasītājam pieder dzīvokļa īpašums /adrese A/. Dzīvojamo māju /adrese/ pārvalda atbildētāja. Līgumu par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu prasītājs nav noslēdzis.

[1.2] Atbildētāja norādījusi 2020.gada finanšu pārskatā, ka ir iztērējusi 242,20 *euro*.

Prasītājs uzskata, ka viņam nav pienākums segt 2020.gada finanšu pārskatā iekļautos maksājumus 242,20 *euro* apmērā, tādēļ lūdz tiesu uzlikt par pienākumu atbildētājai rēķinos iekļautās pozīcijas "pārvaldīšanas/apsaimniekošanas maksa" par 2020.gadā laika posmu no janvāra līdz decembrim samazināt par 0,39 *euro*.

[1.3] Prasība pamatota ar Kooperatīvo sabiedrību likuma 4.panta trešo daļu, Civillikuma 5. un 1779.pantu.

[2] Atbildētāja paskaidrojumos norādījusi, ka izdevumu pozīcija "izdevumi par parādniekiem" ietver izdevumus par darbu ar parādniekiem – dzīvokļu īpašniekiem. Tie ir atgādinājumi par parādu un citi izdevumi parādu piedziņai nepieciešamajām darbībām.

[3] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 31.maija spriedumu prasība noraidīta.

Spriedumā norādīti sekojoši motīvi.

[3.1] Pušu tiesiskās attiecības regulē Dzīvokļa īpašuma likums un Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums.

Nevienā no prasītājam izrakstītajiem rēķiniem par laiku no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 1.decembrim nav iekļauta pozīcija "izdevumi par parādniekiem".

Prasītājs nav norādījis, ka rēķinos ietvertā pārvaldīšanas/apsaimniekošanas maksa nebūtu pieņemta Dzīvokļa īpašuma likuma 17.panta devītajā daļā noteiktajā kārtībā.

[3.2] Dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, tajā skaitā arī prasītājam, tāpēc nav nekāda pamata samazināt prasītājam dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto pārvaldīšanas maksu.

No dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieku kopības un atbildētājas starpā noslēgtā pārvaldīšanas līguma 3.2.1.1.punkta izriet, ka pārvaldniecei ir jāveic visas parādu piedziņai nepieciešamās darbības [..].

Tādējādi secināms, ka dzīvokļu īpašnieki likumā noteiktajā kārtībā ir uzdevuši atbildētājai veikt Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14.panta $4.^1$ daļā noteikto pārvaldīšanas darbību un līdz ar to dzīvokļu īpašniekiem, tostarp arī prasītājam, ir jānodrošina šīs darbības veikšanai nepieciešamais finansējums.

[3.3] Prasītāja atsaukšanās uz Kooperatīvo sabiedrību likuma 4.panta trešo daļu nav pamatota, jo lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja prasītājam izrakstītajos rēķinos būtu iekļāvusi maksājumus, kas saistīti ar sabiedrības saimniecisko darbību.

[3.4] Tāpat nav pamatota atsaukšanās uz Civillikuma 1779.pantu, jo prasībā nav norādīts un lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājas darbību dēļ prasītājam ir nodarīti zaudējumi.

[4] Par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 31.maija spriedumu prasītājs iesniedzis apelācijas sūdzību, lūdzot pārsūdzēto spriedumu atcelt.

Apelācijas sūdzībā norādīti sekojoši argumenti.

[4.1] Atbildētāja atbilstoši Civillikuma 2305.pantam nav pierādījusi, ka veikusi konkrētus darbus 242,40 *euro* apmērā, bet tiesa atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta 4.daļai nav noteikusi termiņu šo pierādījumu iesniegšanai.

[4.2] Lietai pievienotas dokumentu kopijas nevis to oriģināls (*lietas 50., 51. un 60.lapa*), tādēļ tie nav uzskatāmi par rakstveida pierādījumiem. Šādos apstākļos prasītājam liegta iespēja pārbaudīt un apstrīdēt dokumentu patiesumu.

[4.3] Dzīvokļu īpašnieku aptaujas veidlapa par risināmu jautājumu atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 20.pantam nav aizpildāma ar krustiņu, kāškrustu un citu nesalasāmu zīmju ielikšanu.

Puses, proti, atbildētāja un dzīvokļa īpašuma Nr.55 īpašnieks dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu nav noslēgušas.

[4.4] Likums 2020.gadā neparedzēja dzīvokļa īpašnieka atbildību par citu dzīvokļu īpašnieku un ēkas pārvaldnieka saistībām.

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 7.pantam izdevumi par parādnieku saistību segšanu nav iekļaujami dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumos.

[4.5] Saskaņā ar Civillikuma 4. un 5.pantu izskatāmajā strīdā pēc analoģijas piemērojams Kooperatīvo sabiedrību likuma 4.pants.

[5] Atbildētāja par apelācijas sūdzību iesniegusi paskaidrojumus, norādot, ka pret prasītāju ir ierosināta civillieta Nr.C29243722 par pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas parāda piedziņu. Šajā lietā tiks vērtēta arī pārvaldīšanas maksa par 2020.gadu.

Motīvu daļa

[6] Civillietu tiesas kolēģija, izvērtējusi celto prasību, lietā iesniegtos pierādījumus, apelācijas sūdzības argumentus un atbildētājas iebildumus, secina, ka prasība ir noraidāma.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Prasītājs ir pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu pilnībā, līdz ar to apelācijas instances tiesa lietu skata pēc būtības.

[8] Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi un uz tiem balstītie secinājumi ir pietiekami, pamatoti un pareizi, līdz ar to pievienojas pārsūdzētā sprieduma motīviem un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

[9] Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa noteic, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[9.1] Apelācijas sūdzībā nav apstrīdēti šā sprieduma [1] punktā pirmās instances tiesas konstatētie fakti, līdz ar to apelācijas instances tiesa tos atkārtoti nepārbauda.

[9.2] Apelācijas instances tiesā starp pusēm pastāv strīds par to, vai prasītājam ir pienākums maksāt pārvaldīšanas/apsaimniekošanas maksu, kā arī vai prasītājam izrakstītajos rēķinos ir iekļauta pozīcija "izdevumi par parādniekiem", kas saistīta ar atbildētājas izdevumiem par darbu ar parādniekiem.

[10] Izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tie neatspēko pirmās instances tiesas spriedumā izdarītos secinājumus un nedod pamatu apmierināt prasību šādu apsvērumu dēļ.

[10.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10. un 93. panta pirmās daļas noteikumiem puses savas procesuālās tiesības civilprocesā realizē sacīkstes formā, iesniedzot lietā pierādījumus, kas apstiprina prasītāja prasības pamatotību un atbildētāja iebildumu pamatotību.

[10.2] Civilprocesa likuma 192.pants noteic, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Prasītājs nav apstrīdējis 2020.gada pārskatā iekļauto izdevumu apmēru par parādniekiem un tā tiesisko pamatojumu. Tādējādi secināms, ka tiesai nebija pamata saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu noteikt atbildētājai termiņu pierādījumu iesniegšanai par neesošu prasījumu, jo pēc Civillikuma 2305.panta prasība nav apspriežama.

[10.3] Nav pamatots apelācijas sūdzības apsvērums, ka lietai pievienotas dokumentu kopijas *(lietas 50., 51. un 60.lapa*) nav uzskatāmas par rakstveida pierādījumiem.

No atbildētājas paskaidrojumiem pievienotā Madonas rajona tiesas 2016.gada 18.februāra sprieduma izriet, ka prasītājs izskatāmās lietas 50., 51. un 60.lapā esošo dzīvokļu īpašnieku kopības aptauju par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līguma noslēgšanu un 2013.gada 22.oktobra aptaujas balsošanas protokolu Nr./numurs/ jau bija apstrīdējis civillietā Nr.C29625714. Prasība noraidīta ar 2016.gada 24.martā likumīgā spēkā stājušos spriedumu. Līdz ar to nav pamata secinājumam, ka prasītājam ir liegta iespēja pārbaudīt un apstrīdēt minēto pierādījumu patiesumu tā iemesla dēļ, ka lietas materiāliem nav pievienots to oriģināls. Proti, minētie pierādījumi jau izvērtēti citā tiesvedībā, turklāt tie nav attiecināmi uz izskatāmās prasības priekšmetu un pamatu.

Pastāvot šādam apstāklim, nepamatots ir arī apelācijas sūdzības arguments, ka Dzīvokļu īpašnieku aptaujas veidlapa nav aizpildīta atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 20.pantam.

[10.4] Lietā nodibināts, ka strīdā iesaistītās puses dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu nav noslēgušas. Taču neatkarīgi no tā, vai rakstveida līgums noslēgts, pušu tiesiskās attiecības regulē Dzīvokļa īpašuma likums un Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums.

Dzīvokļa īpašuma likuma 17.panta trešā daļa noteic, ka dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja "par" balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem, izņemot tos gadījumus, kuros šā likuma 17.pantā paredzēts cits lēmuma pieņemšanai nepieciešamais balsu skaits vai lielāku nepieciešamo balsu skaitu noteikusi pati dzīvokļu īpašnieku kopība.

No lietas materiāliem pievienotajiem 2020.gada rēķiniem redzams, ka pārvaldīšanas/apsaimniekošanas maksa tajos ir noteikta 0,5399 *euro* + PVN. Nav pierādījumu tam, ka dzīvokļu īpašnieku kopība šo apsaimniekošanas izdevumu apmēru un tajā iekļautās maksājumu pozīcijas būtu apstrīdējusi, līdz ar to šie izdevumi un to apmērs ir saistošs arī prasītājam.

[10.5] 2013.gadā noslēgtais dzīvojamās mājas /numurs/ pārvaldīšanas līguma 3.2.1.1.punkts noteic atbildētājas tiesības un pienākumu veikt visas parādu piedziņai nepieciešamās darbības, ja kāds no mājas īpašniekiem līgumā noteiktajos termiņos, apmērā un kārtībā neveic noteiktos maksājumus.

Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā apsaimniekotājs nenodibina personiskas saistības ar dzīvokļu īpašnieku kopības interesēs veiktajām parādu piedziņai nepieciešamajām darbībām. Tādējādi apelācijas sūdzībā nekonkretizētā atsauce uz 2020.gada likumu ir nepamatota.

[10.6] No 2020.gada pārskata (*lietas 8.lapa*) redzams, ka dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku kopības parāds pēc stāvokļa uz 2020.gada 1.janvāri bija 30 019,14 *euro*. Pastāvot šādam apstāklim, tiesai nav pamata secināt, ka izdevumi par parādniekiem 242,40 *euro* apmērā ir novirzīti parādnieku, tostarp arī paša prasītāja, parādu segšanai.

[10.7] Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums atbilstoši 3.pantam attiecas uz visu dzīvojamo māju pārvaldīšanu neatkarīgi no tā, kas ir dzīvojamās mājas īpašnieks, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus.

Savukārt dzīvokļa īpašnieka pienākumu segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus noteic Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta pirmās daļas 2.punkts kārtībā, kāda noteikta šā likuma 13.pantā.

Līdz ar to Civillikuma 4. un 5.pants, kā arī Kooperatīvo sabiedrību likuma 4.pants izskatāmajā strīdā nav piemērojams.

[11] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietā iesniegtos pierādījumus novērtējusi vispusīgi un objektīvi. Tiesas secinājumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem, līdz ar to spriedums ir pamatots un likumīgs. Tiesisku pamatu sprieduma atcelšanai kā prasīts apelācijas sūdzībā, Civillietu tiesas kolēģija nekonstatē.

[12] Ievērojot, ka prasītājs saskaņā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2021.gada 28.oktobra un 2022.gada 15.jūnija lēmumiem (*lietas 25.-26., 92.-93.lapa*) ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, lietā radušos tiesas izdevumus uzņemas valsts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un Civilprocesa likuma 193., 432. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

/pers. B/ prasību uzlikt pienākumu dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajai sabiedrībai „Jubilejas" izsniegt rēķinus par 2020.gadu ar samazinātu pārvaldīšanas/apsaimniekošanas maksu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā kasācijas sūdzību un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* apmērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr. 90000068892, Valsts kases kontā Nr. LV83 TREL 8280 0100 0000 0.

Tiesnese Olita Blūmfelde

Tiesnese Mairita Šķendere

Tiesnese Ineta Ozola

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Dokumenta oriģināls atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā.